

Center Janeza Levca Ljubljana

ŠOLSKO LETO 2018/2019

Spoštovani!

Pred vami je nekaj programov izobraževanj in svetovanj, ki smo jih za vas pripravili v Centru Janeza Levca Ljubljana znotraj projekta Z roko v roki poMoč. Dogovorjeno je, da vaše povpraševanje pošljete na koordinatorico projekta iz Centra IRIS ga. Manco Žigante: manca.zigante@center-iris.si.

Del Centra Janeza Levca Ljubljana je tudi Izobraževalni center Pika. Na spletni strani www.icpika.si je objavljenih veliko kakovostnih e-svetovanj in strokovnih publikacij na temo vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami. Objavljena pa so tudi izobraževanja in svetovanja. Vabljeni k ogledu.

Izvajalci programov v projektu Z roko v roki poMoč v Centru Janeza Levca Ljubljana

IZOBRAŽEVANJA V CENTRU JANEZA LEVCA LJUBLJANA

1. KARIERNA ORIENTACIJA PRI OSEBAH S POSEBNIMI POTREBAMI
2. SVETOVANJE ZA DELO Z OTROKI/MLADOSTNIKI Z AVTISTIČNIMI MOTNJAMI
3. PEDAGOŠKA PODPORA UČENCEM S SLADKORNO BOLEZNIJO TIPA 1
4. SVETOVANJE ZA DELO Z OTROKI/MLADOSTNIKI Z MANJŠIMI INTELEKTUALNIMI ZMOŽNOSTMI
5. PREDSTAVITEV IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA »MONTESSORI PRISTOP PRI POUČEVANJU«
6. EDUKACIJSKO SUPERVIZIJSKA SKUPINA
7. INDIVIDUALNO SVETOVANJE S SUPERVIZIJO ZA UČITELJE, VZGOJITELJE IN DRUGE STROKOVNE DELAVCE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU
8. PODPORA ŠOLAM K VKLJUČEVANJU OTROK S OSEBNIMI POTREBAMI

1. KARIERNA ORIENTACIJA PRI OSEBAH S POSEBNIMI POTREBAMI

Zakon o Socialnem vključevanju invalidov je sprejet. Prinaša kar nekaj novosti s področja socialne vključenosti invalidov. V veljavo stopi z januarjem 2018. Na tem mestu se veliko deležnikov sprašuje kaj pravzaprav zakon prinaša in s tem tudi do različnih interpretacij, kot na primer »super, kdaj bo moj sin zaposlen? Predlagam, da gre kar delati v Petrol, do mu bo sigurno dobro šlo od rok...«. Ob takšnih interpretacijah je moč govoriti o napačnih predstavah staršev/strokovnih delavcev. S podobnimi vprašanji se bomo ukvarjali na predavanjih, kjer bomo sprva predstavili teoretično ozadje z interpretacijo zakona, nato pa se bomo posvetili realnim praksam mladostnikov, ki so vključeni v delovna usposabljanja še v času šolanja v Posebnem programu. Osredotočili se bomo na pristope vključevanja oseb z zmerno motnjo v duševnem razvoju na t.i. prost trg dela ter izpostavili pasti, do katerih lahko prihaja, če prehod in voden v skladu z realnimi pričakovanji in zmožnostmi mladostnika. Na koncu bomo namenili prostor debati, namenjeni izmenjavi izkušenj ter razlagi vprašanj in dilem poslušalcev.

CILJI

- Udeleženci spoznajo in razumejo Zakon o socialnem vključevanju invalidov (pregled novosti zakona, ki je nadomestil Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb)
- Udeleženci poznajo nadaljnje možnosti vključitve mladostnikov v socialna okolja, vezana na delo in kariero po zaključku šolanja v posebnih programih VIZ (zaposlitveni centri, varstveno delovni centri, programi socialne vključenosti, integrirane zaposlitve...).
- Udeleženci razumejo osnovne značilnosti oseb s posebnimi potrebami ter njihovo individualno spremljanje pri usvajanju in utrjevanju delovnih ter zaposlitvenih veščin po načelu postopnosti.
- Udeleženci skozi praktične primere spoznavajo načela postopnosti uvajanja učenca v kasnejše »zaposlitve«.
- Udeleženci razumejo potrebe učenca pri uvajanju v določena dela, kot tudi pričakovanja delodajalcev in družbe; delujejo v skladu z realnimi pričakovanji.
- Udeleženci dobijo vpogled v šibka področja višje funkcionalnih učencev iz posebnih programov VIZ, ki se »skrivajo« pod dobro delovno uspešnostjo in so na ta račun lahko spregledana.
- Udeleženci na podlagi primerov praks razumejo pomembnost postopnega uvajanja učenca na delo.
- Udeleženci razumejo pomen večletne priprave učenca v duhu izpopolnjevanja delovnih kot tudi socialnih veščin, za uspešnejši prehod v nadaljnji program po šolanju.
- Udeleženci skozi diskusijo spoznavajo pasti, s katerimi se soočajo učenci, starši ter strokovni delavci na karierni poti učenca s posebnimi potrebami.

KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana ali na vašem VIZ zavodu.	IZVAJALCI:	ŠT. UR
<p>Izobraževanje bo potekalo v treh sklopih:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sklop: predstavitev zakonodaje s področja zaposlovanja invalidov s poudarkom na osebah z motnjo v duševnem razvoju. Teoretična izhodišča s področja učnih vsebin v posebnih programih VIZ, vezanih na delovne ter zaposlitvene veščine. Sklop: predstavitev uspešnega modela postopnega uvajanja učenca v zaposlitev, primerno njegovim zmožnostim (t.i. zaposlitveni inkubatorji). Konkretni primeri delovnih usposabljanj učencev z zmerno motnjo v duševnem razvoju, v zunanjih podjetjih. Spoznavanje s pastmi in drugimi ovirami, s katerimi se ob tem srečujemo. Sklop: delavnice z osrednjo temo, ki se nanaša na reševanje konkretnih vprašanj in dilem v povezavi z zaposlovanjem oseb s posebnimi potrebami. Zaključna diskusija s povzetkom spoznanj, ki se nanašajo na delavnice. Sklop: svetovanje na področju socialnega vključevanja oseb s 	<p>Izvajalki Mihaela Jakomini, univ. dipl. psih. Neža Adamič, koordinatorica delovnega usposabljanja na CJL</p>	<p>1 šolska ura</p> <p>1 šolska ura</p> <p>2 + 2 šolski uri (vzporedna izvedba)</p> <p>Po potrebi.</p>

<p>posebnimi potrebami (konkretno reševanje problemov).</p>		
<p>2. SVETOVANJE ZA DELO Z OTROKI/MLADOSTNIKI Z AVTISTIČNIMI MOTNJAMI</p> <p>Svetovanje je namenjeno strokovnim delavcem vrtcev, OŠ z NIS in OŠ, ki se pri svojem delu srečujejo z osebami z avtističnimi motnjami ter jim primanjkuje znanja in veščin (primernih pristopov in strategij) pri poučevanju le-teh.</p>	<p style="text-align: center;">CILJI</p> <p>Usposobiti in opolnomočiti strokovne delavce za kompetentno in kakovostno delo z otroci in mladostniki z avtistično motnjo. Strokovni delavci pridobijo informacije o značilnostih in učnih stilih oseb z avtistično motnjo. Strokovni delavci spoznajo uporabne pristope in strategije pri poučevanju otrok z avtistično motnjo. Strokovni delavci pridobijo konkretne napotke pri delu s posameznim učencem.</p>	

KRAJ IZVAJANJA: Po dogovoru	IZVAJALCI	ŠT. UR
<p>Svetovanje zajema:</p> <p>Predstavitev funkcioniranja (posebnosti oz. težav) otroka oz. mladostnika z AM Svetovanje, predstavitev ustreznih pristopov, strategij in konkretnih napotkov pri delu s posameznim otrokom</p>	<p>Izvajalka – specialna pedagoginja:</p> <p>Saša Uršnik,</p>	<p>1-2 šolski uri</p>
<p>3. PEDAGOŠKA PODPORA UČENCEM S SLADKORNO BOLEZNIJO TIPA 1</p> <p>Sladkorna bolezen tipa 1 je vse bolj v porastu, novo odkrita SBT1 pa je za celotno družino velik šok in prinese spremembe v načinu življenja.</p> <p>Izrednega pomena je, da starši vedo in zaupajo, da je otrok tudi v vrtcu/šoli varen in da njegovi vzgojitelji/učitelji znajo otroku pomagati ter po potrebi ustrezno ukrepati. Za otroke s SBT1 je ključno, da imajo krvni sladkor urejen, a na urejenost krvnega sladkorja vpliva veliko dejavnikov – od hrane, stresa, bolezni, športne aktivnosti, ... - zato zahteva skrb za SBT1 mnogo znanja.</p> <p>Nov preskok v skrbi za urejen diabetes prinese tudi sprememba načina apliciranja inzulina – z inzulinskih injektorjev na inzulinsko črpalko. Slednja vodenje diabetesa močno olajša,</p>	<p>CILJI</p> <p>Strokovne delavce seznaniti s sladkorno boleznijo tipa 1 in predstaviti osnove ter tako zmanjšati strah za delo z otrokom/mladostnikom s SBT1.</p> <p>Usposobiti in opolnomočiti strokovne delavce kako ukrepati ob vsakodnevnih izzivih, s katerimi se srečuje posameznik s SBT1.</p> <p>Seznaniti strokovne delavce z zakonskimi okviri in prilagoditvami, do katerih je upravičen otrok s SBT1.</p>	

<p>a je nujno, da smo pri rokovanju z njo suvereni.</p>		
<p>KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana, DE Dečkova</p>	<p>IZVAJALCI</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p><u>Izobraževanje bo razdeljeno na 3 faze:</u></p> <p>1. Osnovno izobraževanje Osnove sladkorne bolezni – kaj je SB, simptomi, različni tipi SB, normalne vrednosti krvnega sladkorja. Kaj je hipoglikemija in kako ukrepati, če do nje pride ter kako jo preprečiti. Kaj je hiperglikemija in kako ukrepati, če do nje pride. Spoznamo Pripomočke. Spoznamo podporni terapiji – zdrava prehrana in športna aktivnost. Kako poteka vodenje sladkorne bolezni in njeno kompleksnost. Zakonska podlaga in pravice otrok s SBT1 ter vloga pedagoškega delavca.</p> <p>2. Razširjeno izobraževanje Rokovanje s črpalko – pregled posameznih funkcij in njihova uporaba.</p> <p>3. Svetovanje Konkretni ukrepi pomoči za posameznega otroka/mladostnika (ukrepi ob hipoglikemiji, ukrepi ob urah športne vzgoje glede na krvni sladkor in obroke, pregled nastavitev inzulinske črpalke, injiciranje inzulina, priprava na šolo v naravi, ...). Most med vrtcem/šolo in starši – pomoč pri razumevanju želja, zahtev, pričakovanj ene in druge strani</p>	<p>Izvajalka – specialna pedagoginja: Ana Turšič</p>	<p>2 šolski uri</p> <p>1 šolska ura</p> <p>1 šolska ura</p>

<p>4. SVETOVANJE ZA DELO Z OTROKI/MLADOSTNIKI Z MANJŠIMI INTELEKTUALNIMI ZMOŽNOSTMI</p> <p>Svetovanje je namenjeno strokovnim delavcem vrtcev, osnovnih šol, zavodov ter srednjih šol (predvsem v programih NPI in SPI), ki se pri svojem delu srečujejo s populacijo otrok/mladostnikov z manjšimi intelektualnimi zmožnostmi ter jim primanjkuje znanja in veščin za nudenje optimalne pomoči le-tem</p>	<p>CILJI</p> <p>Usposobiti in opolnomočiti strokovne delavce za kakovostno in kompetentno delo z otroki/mladostniki z manjšimi intelektualnimi zmožnostmi (mejnimi intelektualnimi sposobnostmi, motnjo v duševnem razvoju): Strokovni delavci pridobijo informacije o nekaterih značilnostih otrok/mladostnikov z manjšimi intelektualnimi zmožnostmi, Strokovni delavci so seznanjeni s konkretnimi strategijami (v konkretnih primerih) za pomoč, delo z otroki/mladostniki z manjšimi intelektualnimi zmožnostmi (na socialno-čustvenem, vedenjskem in kognitivnem področju), strokovni delavci pridobijo informacije o značilnostih prilagojenega programa z nižjim izobrazbenim standardom in posebnega programa vzgoje in izobraževanja, postopku usmerjanja ter ustreznem načinu priprave otroka/mladostnika na morebitno všolanje/prešolanje v šolo s prilagojenim programom (v primeru, da gre za otroka/mladostnika z motnjo v duševnem razvoju oz. sumom na motnjo v duševnem razvoju).</p>	
<p>KRAJ IZVAJANJA: Po dogovoru</p>	<p>IZVAJALCI in DOSTOPNOST</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p>Svetovanje zajema: Predstavitve težav/problema vezanega na delo s posameznim otrokom/mladostnikom s strani svetovanca. Svetovanje, posredovanje konkretnih priporočil za delo, pomoč otroku/mladostniku s strani svetovalk</p>	<p>Izvajalki mag. Katarina Barborič, univ. dipl. psihologinja (01 24 18 142) in Helena Može Cedilnik, univ. dipl. psihologinja (tel. št. 01 43 42 182) Telefonski dogovori o svetovanju so možni v ponedeljek, med 14.30-</p>	<p>1-4 šolske ure</p>

(telefonsko, osebno).	15.00. Prav tako preko e-pošte: (helena.moze@centerjanezalevca.si, katarina.barboric@guest.arnes.si)	
<p>5. MONTESSORI PEDAGOGIKA IN VKLJUČEVANJE VSEH OTROK</p> <p>Pedagogika montessori z odkrivanjem in preizkušanjem različnih metod in materialov spodbuja razvoj vsakega otroka, ne glede na vrsto ali stopnjo posebnih potreb, in je dobrodošla dopolnitev dela v razredu in skupini v vrtcu. Izobraževalni program zajema predstavitev vzgoje in poučevanja po metodi montessori s praktičnimi primeri uporabe materialov montessori.</p>	<p>CILJI</p> <ul style="list-style-type: none"> - usposobiti in opolnomočiti strokovne delavce za kompetentno in kakovostno delo z otroki in mladostniki s PP na vseh nivojih in področjih VIZ za vse skupine OPP: praktična, izkustvena in operativna znanja; - prispevati k izboljšanju splošnih kompetenc OPP, ki bodo vplivale na boljši učni uspeh in boljšo socialno vključenost; - vplivati na splošni dvig kakovosti VIZ ustanov na področju implementiranja novih, inovativnih učnih metod dela z OPP. 	
<p>KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana ali na vašem VIZ zavodu.</p>	<p>IZVAJALCI</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p>1. faza: Teoretična predstavitev metode in materialov montessori ter praktični prikaz njihove uporabe pri poučevanju.</p> <p>2. faza: Delavnice - samostojno delo udeležencev z materiali montessori.</p> <p>3. faza: Svetovanje pri uvajanju elementov montessori pedagogike v učni proces.</p>	<p>Izvajalki Nina Ceglar, prof. SRP, montessori pedagoginja mag. Natalija Sevčnikar, prof. def., montessori pedagoginja</p>	<p>4 šolske ur</p> <p>4 šolske ur</p> <p>Po potrebi</p>

<p>6. EDUKACIJSKO SUPERVIZIJSKA SKUPINA</p> <p>Edukacijsko supervizijska skupina je namenjena pedagoškim in svetovalnim delavcem CJL in izven. Namen skupine je vzpodbujanje učenja pri udeležencih na način, da se manjša skupina kolegov s podobno stopnjo profesionalne izobrazbe, usposobljenosti ter delovnih izkušenj, uči na primerih iz prakse, ki jih občasno vodi supervizor, drugič pa se učijo sami s pomočjo različnih metod učenja. Udeleženci si pomagajo pri analizi, načrtovanju in preizkušanju sprememb lastnega osebnega in poklicnega vedenja, ter si nudijo podporo pri reorganizaciji in ponovnem ustvarjanju notranjega in zunanjega sveta.</p>	<p>CILJI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje kontinuirane podpore strokovnim delavcem (spremljanje, zgodnja intervencija ob stiskah, preprečevanje izgorevanja..) - zagotavljanje podpore strokovnim delavcem za pravočasno prepoznavanje posebnih potreb na vseh nivojih vzgoje in izobraževanja -opolnomočenje strokovnih delavcev za kompetentno in kakovostno delo z otroci in mladostniki s posebnimi potrebami v smislu pridobivanja tako praktičnih kot tudi izkustvenih vsebin 	
<p>KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana</p>	<p>IZVAJALCI</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p>Skupina ima razpisanih 8 mest, po zapolnitvi mest se zapre. Sestajamo se enkrat mesečno ob četrkih od 16.00-18.15 ure.</p>	<p>Izvajalec Tomaž Klepec, prof. def., terapevt transakcijsko analitične psihoterapije</p>	<p>3 šolske ure na izvedbo (predvidoma do konca šolskega leta 8 izvedb)</p>

<p>7. INDIVIDUALNO SVETOVANJE S SUPERVIZIJO ZA UČITELJE, VZGOJITELJE IN DRUGE STROKOVNE DELAVCE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU</p> <p>Supervizija je osnova za uspešno in učinkovito delo z ljudmi, saj vzpodbuja profesionalni razvoj in strokovnjaku nudi ustrezno čustveno in konkretno podporo pri delu..</p>	<p>CILJI</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zagotavljanje kontinuuma podpore strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju -Zagotavljanje zgodnje intervencije podpore strokovnim delavcem -Podpora in razbremenitev strokovnega delavca z možnostjo uvida v svoje delo -Oblikovanje take strategije pomoči strokovnim delavcem, ki bodo posredno vplivale na izboljšanje odnosa z otroci in mladostniki s posebnimi potrebami in, ki bodo povečale splošne kompetence otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. -Vplivanje na dvig kakovosti dela strokovnih delavcev v različnih VIZ ustanovah 	
<p>KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana ali na vašem VIZ zavodu.</p>	<p>IZVAJALCI</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p>V individualnem svetovanju/superviziji je posamezniku namenjen čas (45 min) in prostor (CJL Ljubljana), kjer lahko ob usposobljenem supervizorju v varnem okolju spregovori o tistem področju svoje profesionalnosti, na katerem bi želel delati in se učiti. S tem se supervizant razbremeni in začne se proces kreiranja » nove poklicne realnosti«, ki ima skoraj vedno širši vpliv na supervizanta, kot pa je sama razrešitev obravnavanega primera v tej superviziji.</p>	<p>Izvajalec Tomaž Klepec, prof. def., terapevt transakcijsko analitične psihoterapije</p>	<p>1 šolska ura, nadaljnje po potrebi</p>

<p>8. PODPORA ŠOLAM K VKLJUČEVANJU OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI</p> <p>Ko govorimo o dejavnem vključevanju oseb s posebnimi potrebami ali pogosteje o inkluziji, ne moremo mimo pogojev, da je ta vseobsegajoča, vseživljenjska in torej prilagojena učencem različnih zmožnosti in interesov. Cilj predavanja z delavnicami je ugotoviti, v kolikšni meri se današnja šola lahko odziva na različnost. Posvetili se bomo razlogom zaradi katerih »šole za različnost« danes še ni mogoče uresničevati, kateri so nastavki za spremembe, ki jih sistem že pozna in kaj vse bi bilo potrebno spreminjati za kakovostno vpeljavo inkluzivnih procesov v vzgoji in izobraževanju na poti v vključujočo družbo.</p>	<p>CILJI</p> <ul style="list-style-type: none"> -Udeleženci spoznajo sistem in značilnosti našega šolskega ustroja -Udeleženci spoznajo različne konceptualne značilnosti šolske realnosti pri nas in tujini. -Udeleženci se seznanijo z elementi šolskega sistema, ki ovirajo kakovostno vključujočo šolo. -Udeleženci spoznajo osnovne koncepte ter teorijska izhodišča za razvijanje inkluzivne kulture in vključujoče šole. -Udeleženci spoznajo kurikularne ovire za uspešno vključevanje učencev v šolski vsakdan. -Udeleženci pridobijo informacije, kdaj kje in kako do prave zunanje pedagoške podpore. -Udeleženci raziskujejo vlogo in držo učitelja, vzgojitelja v odnosu do otrok, učencev (s posebnimi potrebami in z značilnim razvojem). -Udeleženci poznajo zakonodajni vidike inkluzije. -Udeleženci pod strokovnim vodstvom prediskutirajo dobre in slabe prakse v luči inkluzije. 	
<p>KRAJ IZVAJANJA: Center Janeza Levca Ljubljana ali na vašem VIZ zavodu.</p>	<p>IZVAJALCI</p>	<p>ŠT. UR</p>
<p>1. Faza (predavanja in delavnice z diskusijo)</p> <p>Uvod – spet o inkluziji. Značilnosti naše OŠ konceptualne, sistemske in kurikularne rešitve, ki se ponujajo. Katere so sistemske, konceptualne in kurikularne ovire za uspešno vključevanje? Kaj nas ovira pri udejanjanju vključujoče šole? Kaj vse bi spremenili v naši OŠ, da bi bila bolj vključujoča. Vloga in drža učitelja v inkluzivni šoli. Refleksija in analiza konkretnih inkluzivnih praks/primerov.</p>	<p>Izvajalca Dr. Matej Rovšek, ravnatelj Centra Janeza Levca Ljubljana Boštjan Kotnik, univ. dipl. pedagog/andragog</p>	<p>2+2 (predavanje)</p> <p>4+4 (delavnice z diskusijo – vzporedna izvedba) šolske ure</p>

<p>2. Faza (svetovanje) Svetovanje na podlagi primerov in drugih konkretnih izzivov.</p>		<p>1 šolska ura + po potrebi</p>
---	--	--------------------------------------